

OLOMOUC

Olomoucký senior

1/2018 | čtvrtletník statutárního města Olomouce

Nejkrásnější gobelíny
Rozhovor s textilní výtvarnicí Věrou Mičkovou

strany 12 a 13

Bavíme se rádi!
Letos budou dvě Veselice seniorů

strany 16 a 17

SPOLEČNÝ KONCERT

Dagmar & Pecková & Hradišťan

Jiří Pavlica

Spirituál kvintet

PROSTĚJOV 28. 4.

Společenský dům v 19 h.

Předprodej: Kavárna ve Společenském domě Prostějov, www.ticketstream.cz

další společné koncerty: **OSTRAVA 6. 4., ZLÍN 7. 4.**

předprodej: www.ticketstream.cz, Info: topkoncerty.cz

Spirituál kvintet

• ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ • ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ • ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ •

Koncert: Dagmar Pecková, Hradišťan a Spirituál kvintet sobota 28. 4. 2018 | Prostějov – Společenský dům | v 19.00 hod.

Mimořádné spojení tří výrazných pilířů české hudební scény. Operní sólistka Dagmar Pecková, kapela Hradišťan a soubor Spirituál kvintet vystoupí na pódiu nejen samostatně, ale rovněž spojí své síly ve společných skladbách napříč hudebními žánry.

Kromě stále žádaných a osvědčených hitů uslyšíte také zcela nové úpravy, které si účinkující připravili

speciálně pro tyto koncerty. Můžete se tak těšit třeba i na světové premiéry.

Nenechte si ujít tuto jedinečnou kulturní událost a včas si zajistěte vstupenky. Koncerty budou pouze tři, a to 6. dubna v Ostravě, 7. dubna ve Zlíně nebo 28. dubna 2018 v Prostějově.

Předprodej: Prostějov – kavárna Společenského domu nebo na www.ticketstream.cz

Dvě vstupenky lze také získat, pokud správně odpovíte na naši soutěžní otázku a budete vylosováni.

Jaký koncertní hlas zpívá Dagmar Pecková?

Své odpovědi posílejte do pondělí 9. dubna 2018 na e-mailovou adresu michal.folta@olomouc.eu, případně na adresu Magistrát města Olomouce, oddělení mediální komunikace, Michal Folta, Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc.

4

**Při opravě radničních věží
zanecháme také vzkaz příštím
generacím 4**

**Vláda schválila návrh na zvýšení
důchodů 4**

**Přijďte do kurzů, naučíme
vás pracovat s počítačem 5**

5

**Rekonstrukce budovy magistrátu
ve Štursově ulici 5**

**Nová dávka – dlouhodobé
ošetřovné 6**

Sociální služby očima klientů 7

Rozhovor: Eva Kubečková 8

12

Krizové centrum – záchranný kruh . 9

**Senior dobrovolníkem
v programu 3G 9**

**Zůstat co nejdéle ve známém
prostředí 10**

**ARPOK zve na jarní cyklus
Rozvojových večerů 10**

16

**Policisté varují před novými
podvody na seniorech 11**

**Nebojte se elektrokola!
Jízda „nanečisto“ je ideální 11**

Rozhovor: Věra Mičková 12

Program Muzea umění 14

Knihovna města Olomouce 15

Zájezdy pro kluby seniorů 15

Dvě Veselice pro seniory 16

18

**Divomocný parovoz Olomucia
přivezl pokrok 18**

*Vážení čtenáři,
letošní první
číslo našeho spo-
lečného časopi-
su je před Vámi.
Přiznám se, že
si docela užívám
tu malou výsadu
číst jej jako jeden*

*z prvních, načež se mohu těšit na to,
jaké reakce a dojmy vzbudí jednotli-
vé články ve Vás. Věřím, že to budou
opět reakce pozitivní.*

*Následující stránky jsou plné tipů,
jak a co můžeme my senioři nejen
v Olomouci dělat. Najdeme zde prak-
tické rady pro jednání s úřady, velmi
důležité tipy pro blízké starších osob,
které mají z důvodu vysokého věku
či zdravotních obtíží problémy s péčí
o sebe a přitom chtějí i nadále zůstat
doma, dočteme se i o tom, jak řešit na-
příklad svízelné finanční situace. Pod-
statné ovšem je, že se dozvíme řadu
pozitivních a motivujících věcí. Ono je
totiž v životě velmi důležité, aby se měl
člověk stále na co těšit. Právě v tom
nám mohou pomoci například články
o zájezdech nebo velký rozhovor o his-
torii i současnosti stále oblíbenějších
olomouckých Veselíc pro seniory. Vel-
mi inspirující je rozhovor s výtvarnicí
a pedagožkou Věrou Mičkovou, úžas-
nou dámou, která i v seniorském věku
pokračuje v umělecké tvorbě a navíc
věnuje spoustu energie i přednáškám
pro veřejnost. Její vyprávění o ces-
tách po Evropě za uměním dokázala
strhnout mnoho posluchačů k tomu, že
sami začali za uměním cestovat. Jak
paní Mičková říká, má radost, když
dělá druhým radost. Skvělý příklad,
hodný následování.*

*Milí přátelé, jsem si jistý tím, že
právě tohle je cesta, jak plně využít
každý čas, který je nám na tomto světě
dán. Žijme, objevujme, poznávejme,
a nenechme se zvíkat falešnými před-
sudky o tom, že stáří je vesměs obdo-
bím pasivity. Podzim života je plný
možností a výzev.*

*Přeji Vám příjemné čtení
a krásné jaro!*

*Ladislav Šnevajs,
náměstek primátora*

Při opravě radničních věží zanecháme také vzkaz příštím generacím

Třináct ozdobných věžiček a vikýřů na severní straně radnice letos prochází postupnou rekonstrukcí. Práce navazují na opravu historických střešních krovů a krytiny. V této souvislosti se do jedné z věžiček vrátí i tubus s archivními materiály, který byl ve střešní konstrukci radnice uložen přes tři století. Tubus bude doplněn i aktuálními dokumenty a odkazem naší doby příštím generacím Olomoučanů.

Na střeše severní strany radnice je celkem třináct menších vížek a vikýřů. Větší část těchto prvků na radnici přibyla až při poslední velké přestavbě na počátku 20. století, kdy dekor průčelní fronty navrhoval vídeňský architekt Georg Berger. Při rekonstrukci štíhlých věžiček tesaři a klenčíři v maximální možné míře využívají prvky původních konstrukcí. Vížku, která je umístěna nad orlojem, rekonstruují řemeslníci na dlažbě Horního náměstí. „Chtěli jsme dát zájemcům příležitost, aby si mohli prohlédnout práci řemeslníků, restaurujících věžičky tradičními postupy,“ dodal náměstek Filip Žáček. Teprve po dokončení bude vížka v kompletním stavu vyzvednuta na střechu. Ostatní prvky včetně nejvyšší z věžiček řemeslníci rekonstruují přímo na jejich místě na střeše. Všechny práce probíhají pod dohledem památkářů.

Právě ve věžičce nad orlojem byl vloni objeven tubus, který obsahoval desítky zajímavých dokumentů. Nejstarší z nich pocházely z počátku 18. století,

nejmladší pak ze šedesátých let 20. století. Objev tohoto odkazu zaujal i odbornou veřejnost, analýzu a odborné ošetření nalezených dokumentů provedli

zkušení historici ze Státního okresního archivu Olomouc. Nyní se kompletují doklady, které budou do věžičky po dokončení opětovně uloženy. **(red)**

Vláda schválila návrh na zvýšení důchodů od ledna 2019

Na konci února schválila vláda návrh Ministerstva práce a sociálních věcí na zvýšení penzí od ledna příštího roku. Novela zvyšuje základní výměru důchodu z 9 na 10 procent průměrné mzdy u nově přiznávaných i již vyplácených důchodů a také zvyšuje penzi o 1000 korun měsíčně důchodcům, kteří dosáhli věku 85 let.

Zvýšení se podle přechodného ustanovení bude týkat i těch důchodců, kteří dosáhli věku 85 let před účinností zákona. Předloha zvyšuje všechny důchody, bez ohledu na výši, o 320 korun. „Návrh na změnu zákona

o důchodovém pojištění vychází z programového prohlášení vlády, kde predikujeme, že průměrná valorizace bude činit 598 Kč. Celkem dojde k navýšení o 918 Kč. Jedná se tak o nejvyšší zvýšení důchodů za posledních 20 let,“ řekla po jednání vlády ministryně práce a sociálních věcí Jaroslava Němcová.

Zvýšení základní výměry znamená nárůst výdajů v příštím roce téměř o 12 miliard korun. Zvýšení důchodů o 1000 Kč měsíčně důchodcům, kteří dosáhli věku 85 let, znamená nárůst výdajů v roce 2019 o 2,2 miliardy korun. **(mpsv)**

Přijďte do kurzů Moderní senior, naučíme vás pracovat s počítačem

Maltézská pomoc o. p. s. zve seniory na nové kurzy z cyklu Moderní senior. Pokračujeme v počítačových kurzech pro začátečníky i pro mírně pokročilé. Spolu s fotografickými kurzy již naším projektem Moderní senior prošlo na čtyři sta osob. Kurzy jsou otevřené pro zájemce starší 50 let z Olomouckého kraje, kteří se chtějí naučit pracovat s moderní technikou. Malé skupinky šesti seniorů se věnuje jeden lektor po dobu tří hodin, u kurzu s telefony jsou to hodiny dvě. Počítačové a fotografické kurzy mají vždy deset lekcí, kurz s mobilními telefony tvoří šest lekcí.

Veškerá výuka probíhá v našich vlastních prostorách v Olomouci, ve Wurmově 7. Díky statutárnímu městu Olomouc, které poskytlo nové notebooky, probíhá výuka zcela hladce a svižně.

K čemu vám kurzy budou dobré? Počítačový kurz vám pomůže nebát se počítače. V případě absolvování kurzu pro mírně pokročilé prohloubíte své znalosti a budete

počítač používat ještě efektivněji. Fotografický kurz vás naučí správně ovládat fotoaparát a pořizovat ještě lepší fotografie a pořízené snímky upravovat. V kurzu chytrých telefonů se naučíte, jak ovládat svůj telefon, jak přesunout snímky efektivně do počítače, vybrat si správné aplikace či jak být neustále v kontaktu s rodinou pomocí chatovacích aplikací. Zájemci o kurzy se mohou

zastavit v olomouckém centru Maltézské pomoci na Wurmově 7 v centru města. Rád se vás ujme koordinátor kurzů Karel Čapka, kterému můžete i zavolat o další podrobnosti na číslo 605 228 161. Do kurzů se lze hlásit během celého roku. Lekce se spouští vždy ve chvíli, kdy je naplněna kapacita, takže není předem dáno, kdy kurz začne.

Karel Čapka,
Maltézská pomoc o. p. s.

Rekonstrukce budovy magistrátu ve Štursově ulici

Modernizace vstupní haly budovy Magistrátu města Olomouce ve Štursově ulici na tři měsíce omezí komfort návštěvníků.

Od 12. března prochází modernizací vstupní hala budovy, sousedící s areálem Kauflandu, v níž jsou umístěna pracoviště odboru sociálních věcí a odboru sociálních služeb. Vstup do budovy bude umožněn pouze ze strany Štursovy ulice, a to vchodem B v zadní části budovy směrem k ulici Hálkova,

který bude bezbariérový. Právě vedle tohoto vchodu je možno pro přístup do vyšších podlaží budovy využít výtah nebo schodiště. Ze strany od parkoviště Kauflandu nebude po dobu rekonstrukce vstup vůbec možný. Podstatné je, že všechny pracovníky najdou občané v jejich stávajících kancelářích, omezení se týká pouze vstupní haly hlavního vchodu, odkud bude ke vchodu B přemístěno pracoviště ostrahy a informačního centra.

O náhradním umístění WC pro návštěvníky budovy informují nová označení v budově.

(red)

Nová dávka – dlouhodobé ošetřovné

Novela zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, která bude účinná od 1. června 2018, umožní od tohoto dne čerpat novou dávku ze systému nemocenského pojištění, tzv. dlouhodobé ošetřovné. Nová dávka bude poskytována nemocensky pojištěné osobě, tedy zaměstnanci nebo osobě samostatně výdělečně činné (OSVČ), která nemůže vykonávat činnost z důvodu péče o osobu, která ji vyžaduje. Principem dlouhodobého ošetřovného je umožnit rodinným příslušníkům či jiným blízkým osobám celodenně se postarat o člověka, který náhle onemocněl nebo utrpěl úraz.

Pečující osoby se mohou celodenně starat o člověka, aniž by přišly o zaměstnání a příjem. V některých případech se ten, kdo potřebuje péči, uzdraví, v jiných bude třeba se o něj starat i nadále a rodina se musí rozhodnout, jak tuto péči zajistí.

Dlouhodobé ošetřovné poskytne prostor i pro to, aby se rodina mohla na takovou alternativu připravit a například požádat o příspěvek na péči.

Jaké jsou podmínky pro poskytnutí dlouhodobého ošetřovného?

Základní podmínkou dlouhodobého ošetřovného je, že u ošetřovaného se náhle zhoršil zdravotní stav, který vyžadoval alespoň sedmidenní hospitalizaci. Zároveň je u něj v den propuštění potvrzeno, že potřeba celodenní péče bude trvat nejméně dalších 30 dnů.

Ošetřovaný také musí dát písemný souhlas k ošetřování konkrétní osobě, která se o něj bude starat a dávku bude pobírat.

Kdo může o dávku požádat?

O dlouhodobé ošetřovné žádá zaměstnanec či OSVČ, kteří splnili potřebnou dobu pojištění. U zaměstnance je nutná doba pojištění alespoň 90 kalendářních dnů v posledních 4 měsících bezprostředně předcházejících dni vzniku potřeby dlouhodobé péče nebo dni prvního převzetí této péče (u OSVČ alespoň po dobu 3 měsíců). Ošetřující osoba nesmí po dobu ošetřování vykonávat žádnou výdělečnou činnost. Dle zákona mohou o ošetřovné požádat nejbližší osoby – manžel/ka (příp. registrovaný partner/ka) nebo další příbuzní ošetřované osoby – potomek, sourozenec, tchyně, tchán, snacha, zeť, neteř, synovec, teta nebo strýc (příp. i jejich manželé/manželky či druzi nebo družky) nebo také druh/družka, pokud spolu s ošetřovanou osobou žije ve společné domácnosti.

Jak o dávku požádat?

Žádost o dlouhodobé ošetřovné budou zaměstnanci podávat tak jako u ostatních dávek nemocenského pojištění, a to na předepsaném tiskopisu prostřednictvím zaměstnavatele. K žádosti je potřeba doložit potvrzení od ošetřujícího lékaře lůžkového zařízení o potřebě dlouhodobé péče a zároveň připojit písemný souhlas ošetřované osoby, aby o ni pečovala osoba žádající dlouhodobé ošetřovné. Tuto žádost zaměstnavatel odešle na okresní správu sociálního zabezpečení.

Kolik za dlouhodobé ošetřovné dostanu a jak dlouho budu dávku dostávat?

Výše dlouhodobého ošetřovného činí 60% redukovaného denního vyměřovacího základu

za kalendářní den. Denní vyměřovací základ bude stanoven z příjmů žadatele v rozhodném období – zpravidla 12 kalendářních měsíců před uplatněním žádosti o dlouhodobé ošetřovné. Nárok na dlouhodobé ošetřovné bude mít pečující osoba po dobu až 90 dnů v témže případě ošetřování.

Za dobu 90 dnů se může u ošetřovaného vystřídat v péči více osob, je ale třeba splnit všechny výše uvedené podmínky. Stávající pečující osoba musí péči ukončit a nová pečující osoba požádá o dlouhodobé ošetřovné prostřednictvím svého zaměstnavatele.

Zaměstnavatel může odmítnout volno ze zaměstnání na čerpání dlouhodobého ošetřovného poskytnout, pouze pokud mu brání vážné provozní důvody. Po dobu pobírání dlouhodobého ošetřovného zaměstnavatel nesmí dát zaměstnanci výpověď a po ukončení ošetřování musí zaměstnance zařadit na jeho původní práci a pracoviště. **(lh)**

Snížený roční limit doplatků na léky

Novela zákona o veřejném zdravotním pojištění snižuje od letošního ledna roční strop pro doplatky na léky u dětí do 18 let a seniorů nad 65 let z původních 2 500 korun na 1 000 korun, a u věkové kategorie od 70 let dokonce jen na 500 korun ročně. Po překročení těchto limitů budou zdravotní pojišťovny svým klientům zaplacené doplatky vracet. Pro ostatní skupiny obyvatelstva zůstala hranice limitu nezměněna ve výši 5 000 korun. **(hp)**

Sociální služby očima jejich klientů

Příspěvková organizace Sociální služby pro seniory Olomouc zřízená Olomouckým krajem poskytuje nejstarší generaci Olomoučanů pečovatelskou službu, chráněné bydlení a také možnost využívat denní pobyt a hygienickou péči v centru denních služeb. Organizaci vám představíme jiným způsobem, než je to obvyklé. Podíváme se na ni přímo očima jejích klientů.

Klient pečovatelské služby:
„Můžu zůstat doma, ale někdo na mě dohlédne a zajímá se o mě.“

Jmenuji se Jan a je mi 81 let. Bydlím v bytě na kraji města. Moc rád bych tu zůstal co nejdéle a nemusel někam do domova. Moje paní doktorka nám s manželkou asi před deseti lety doporučila, abychom si sjednali pečovatelskou službu, abychom mohli být co nejdéle spolu doma. Teď jsem sám a jsem rád, že ke mně pečovatelka zajde. Každý den mi dováží obědy – potřebuji diabetickou dietu. Deně jej netrpělivě vyhlížím z okna. Jídlo je čerstvě uvařené a moc dobré. Když mi něco nechutná, oběd si odhlásím. Dvakrát za týden přijde pečovatelka, která mi pomůže s úklidem a s vykoupáním. Vždycky jí nechystám například vysavač a ona už většinu úklidu zvládne sama – já utírám prach jen tam, kam dosáhnou. Moc se na ni těším, protože si spolu i povídáme a ona se zajímá, jak se mi daří. Teď v zimě mi dojde i nakoupit – sám se jít bojím, abych neuklouzl – chodím s hůlkou. V létě, když je hezky, chodíme na procházku do blízkého parku. „Moje“ sociální pracovnice mi pomohla s vyplněním i podáním žádosti o příspěvek na péči. Jsem moc rád, že jsem se nechal

k pečovatelské službě přesvědčit, protože mi pomáhá, abych mohl zůstat co nejdéle doma, a zároveň se cítím bezpečně, že na mě někdo dohlédne a že nejsem sám.

Klientka Centra denních služeb: „Těším se sem každý den. Vím, že se nebudu nudit.“

Jmenuji se Eva a letos oslavím 89 let. Do centra jezdím již více než 10 let. Řidič pro mě přijíždí každý den v domluveném čase a na mechanickém vozíčku mě dováží až do budovy centra. Už dobře ví, které patro denního pobytu navštěvuji, a vždy mě tam s úsměvem doprovází. Zde na mě čekají pracovnice pobytu, které mi pomůžou přesednout si do „mého“ křesla. Křeslo není moje, ale všichni vědí, že na něm sedám hlavně já. Každý den se těším na různé aktivity, které si pro nás pracovníci připravují. Ráno začínáme tréninkem paměti, následně procvičujeme celé tělo a námahu vykompenzujeme dobrou kávičkou, příp. svačinkou, kterou si společně dáme za odměnu. Pokud nejedeme na výlet či na jinou akci mimo budovu, trávíme dopoledne třeba v pracovní dílně, kde vyrábíme různé výrobky či společně pečeme nějaké dobroty, které si zpravidla sníme při odpolední svačině. Máme tu Filmový klub pro pamětníky, Klub vzpomínání v kruhu, Klub cvičení pro zdraví, Zpěvanky, relaxační místnost a jiné. Dvakrát týdně se tu také koupou v perličkové vaně, nechám si upravit vlasy i nehty. Domů mě odváží v 17 hodin, ale někdo tu je například do 13 hodin, někdo do 18 hodin, jak každému vyhovuje. Každý den tu máme jiný. Těším se sem každý den, protože vím, že nudit se určitě nebudu.

Klient chráněného bydlení:
„Dobře se tu o mě starají.“

Jmenuji se Marie a je mi 72 let. Už pět let bydlím v chráněném bydlení pro seniory na Zikově ulici. Každý obyvatel zde žije v 1 + kk s prostornou lodžií. Z původního domova jsem si přinesla jen část svých věcí, které mám pro vzpomínku a potěchu. V mém staronovém domově se mi velmi líbí. Když na něco nestačím nebo mi něco už nejde, mám domluvenou pomoc pracovnice v sociálních službách. Nejvíce mi pomáhá s úklidem v koupelně a s nákupy. Jak vypadá můj běžný den v chráněném bydlení? Snídani si zvládnou připravit sama, dopoledne se dívám na televizi, poslouchám rádio nebo trochu uklízím. V poledne si jdu vyzvednout oběd do jídelny, ale sním si ho u sebe doma, kde si všechno nechystám tak, jak jsem byla zvyklá. Po obědě si jdu na chvíli zdrímnout a odpoledne vyrazím buď ven na procházku, nebo do jednoho z klubů, které tady máme (klub stolních her, vaření, dobré pohody, ručních prací). Doma jsem měla zahrádku, a tak se moc těším na jaro, kdy budu moci vyrazit na naši společnou zahrádku – teď v zimě alespoň pozoruji bylinky v naší mobilní zahrádce na kolečkách. Jsem moc ráda, že tady jsem, protože se tu o mě dobře starají.

(hp)

Bližší informace získáte u jednotlivých vedoucích služeb: Pečovatelská služba – 725 037 207, Centrum denních služeb – 724 873 077, Chráněné bydlení – 606 094 502, nebo na webových stránkách www.sluzbyproseniory.cz

Eva Kubečková: Odrazit se ode dna

Vlivem náročných či přelomových životních událostí člověk snadno ztratí pevnou půdu pod nohama i směr cesty. Sociální pracovníci a krizoví interveni jsou připraveni podat pomocnou ruku, poskytnout potřebnou pomoc, podporu či zprostředkovat kontakt na další navazující odborné služby. O tom všem jsme hovořili s Evou Kubečkovou, koordinátorkou Krizové pomoci Charity Olomouc.

Co je posláním Krizové pomoci?

Služba Krizové pomoci si klade za cíl poskytnout psychickou podporu a sociální pomoc lidem v akutní krizi, kteří se ocitli v komplikované životní situaci, kterou sami vnímají jako zátěžovou, nepříznivou a ohrožující. Často jde o chvíle, kdy se přihodí nějaká událost, člověk padne pocitově až na samé dno a nedokáže si sám poradit. Je třeba mu pomoci ode dna se zase odrazit.

Co si představit pod pojmem krize a kdo se na vás může obrátit?

Krize vzniká v životě člověka z nejrůznějších příčin. Spouštěčem může být například smrt či ztráta blízké osoby, vážná nemoc, ztráta či změna zaměstnání, zadlužení, svatba, narození dítěte, rozchod, klimakterium, stáří, nedostatek bezpečí, citových potřeb, ale i hledání identity, samota, extrémní děsivé prožitky jako autonehoda, napadení, sebevražda blízkého, kriminalita a podobně. Obrátit se na nás tedy může kdokoli, kdo se cítí v ohrožení či v situaci, kdy už není schopen zvládnout svůj stav. Služba je poskytována bezplatně a anonymně. Na konzultaci není třeba se předem objednávat.

V uplynulém roce se u vás udála řada změn. Co považujete za nejvýznamnější?

Především je to přestěhování služby z Wurmovy 5 na adresu Řezníčkova 8 v Hodolanech. Tímto přesunem jsme se stali součástí střediska Psychosociální pomoci sv. Vincence a Kryštofa.

Co se díky přesunu ve fungování služby změnilo?

Změnou adresy jsme získali mnohem klidnější zázemí a také vhodnější prostory pro individuální práci s klientem. K dispozici nyní máme dvě konzultační místnosti. Služba je dobře dostupná jak veřejnou městskou dopravou, tak pěšky z hlavního či autobusového nádraží. Stěhování přineslo řadu změn i ve fungování služby, není již poskytována nepřetržitě. Ambulantní služba má otevřeno v pracovní dny od 8 do 18, o víkendech a svátcích od 8 do 16 hodin.

Jak taková pomoc probíhá?

Pracovníci pracují metodou krizové intervence, která mapuje klientovu situaci tady a teď.

To znamená, že hledají, co bylo spouštěčem krizové situace, jaké jsou klientovy rezervy a zvládací mechanismy a kde může ve svém přirozeném prostředí najít oporu. Cílem je v první řadě zklidnit klienta, aby došlo ke snížení napětí a nalezení ztracené stability. Poté, co se situace pro člověka v krizi zpřehlední a on jí porozumí, je zplnomocněn k jejímu řešení. A to je právě cílem krizové intervence.

Co v případě, kdy klient přijde o domov?

Krizová pomoc zahrnuje i pobytovou službu. Pokud se klient nemá kam vrátit z důvodu náhlé a neočekávané ztráty bydlení nebo nemůže zpět do svého přirozeného prostředí, protože se například ocitá v nebezpečí vystavení se dalšímu násilí ze strany partnera, je mu nabídnuto na přechodnou dobu ubytování. Pobytová služba však může být ze zákona poskytována na dobu zpravidla nepřesahující 7 dnů. Po tuto dobu intenzivně hledáme s klientem východisko z jeho situace.

Kdo se na vás nejčastěji obrací?

V uplynulém půlroce jsme nejčastěji pomáhali řešit problematiku odchodu od partnera z důvodu domácího násilí, ale i sebevražedné sklony v důsledku špatné životní situace, zhoršení dlouhodobě neřešených psychických potíží a také akutní ztrátu bydlení. Klienty navazujeme na další odborné služby podle jejich potřeb, doprovázíme je i na úřady. Součástí Střediska psychosociální pomoci je i odborná Dluhová poradna, která je našim klientům rovněž k dispozici.

**Eva Štefková,
Charita Olomouc**

Krizové centrum – záchranný kruh

Někdy s námi život pořádně zatočí. Stačí přijít o dosavadní jistoty, blízkého člověka, práci či střechu nad hlavou. To je příběhem Milady, která netušila, že z počátečního vyhrožování ze strany manžela může dojít až k fyzickému napadení, i paní Věry, ženy v důchodovém věku, která se náhle ocitla sama a bez prostředků.

Rozpoznat hranici

Když Karel přišel o práci, Milada věřila, že se nestalo nic dramatického. Pořídili sice dům se zahradou na hypotéku, ale pár měsíců s podporou z úřadu práce se dá přežít. Jenže Karel nechtěl vzít jen tak ledajakou práci. „Jak šel čas a byl stále bez zaměstnání, začal propadat depresi. Celý den ležel v posteli, doma s ničím nepomohl a jen si stěžoval,“ líčí Milada. Začal být cholerický, vznětlivý,

několikrát se stalo, že manželku fyzicky napadl, ve vzteku hodil po dítěti nějaký předmět. Poté, co kamarádka Miladu upozornila, že Karlovo chování je za hranou, neváhala a obrátila se na Krizové centrum Charity Olomouc. V případě Milady bylo třeba za pomoci odborníka získat objektivní náhled na situaci v manželství. „Paní Milada k nám docházela ambulantně. Rozebírali jsme společně rodinné poměry a snažili se klientce ukázat, co je normální a co už ve vztahu s manželem zachází za rámec běžného soužití,“ vypráví sociální pracovník a krizový intervent centra Petr Nosálek.

Příběh s dobrým koncem

Když paní Věře zemřel manžel, měla pocit, že se jí zhroutil svět. Najednou si nevěděla rady v běžném denním životě. Na svém

muži byla ve všem závislá. Manžel měl na starosti rodinné finance, disponovat s nimi tak mohl jen on. Paní Věra neměla jak zaplatit další nájem, po čase neměla ani co jíst, ocitla se zcela bez prostředků. „Klientce jsme pomohli vyřídit všechny záležitosti na odboru sociálních věcí a opakovaně jsme jí poskytovali psychickou podporu od doprovázení až po poradenství pro pozůstalé. Paní Věra k nám docházela tak dlouho, dokud se zcela nepostavila na vlastní nohy. Po půl roce nám přišla poděkovat, že jsme jí zachránili život,“ vzpomíná koordinátorka Krizového centra Eva Kubečková.

V bezpečném prostředí nabízáme našim klientům pomoc při překonávání krizového období. Krizové centrum Charity naleznete na adrese: Řezníčkova 8, Olomouc.

**Eva Štefková,
Charita Olomouc**

Senior dobrovolníkem? V programu 3G jste vítáni

Olomoucké centrum společnosti Maltézská pomoc o. p. s. zahájilo nový dobrovolnický program s názvem 3G – Pomoc napříč generacemi. Ten spojuje dobrovolníky starší 50 let a rodiny s dětmi, které nemají možnost mezigeneračního soužití. Program funguje na principu přátelského vztahu dobrovolníka s dítětem a jeho rodinou. Jde o společné trávení volného času s dítětem, které nemá možnost setkávat se s vlastními prarodiči.

Dobrovolník a dítě se setkávají zpravidla jednou týdně a společně se věnují volnočasovým aktivitám, které jim vyhovují, např. hraní her, hlídání, doučování. Může jít i o doprovod menšího dítěte

ze školy, na kroužky a podobně. „Dobrovolnický program 3G pomáhá obohacovat život dítěte, rodiny i dobrovolníka, umožňuje všem zainteresovaným smysluplně prožít volný čas, přináší nové zážitky a zkušenosti a také učí novým dovednostem a schopnostem. Účast na programu obohacuje sociální zázemí, učí dítě dobrým vztahům ke starším lidem a jeho rodičům pomáhá vyrovnat se s nedostatkem potřebného času,“ říká koordinátorka programu Alžběta Faltová.

Kdo se může stát dobrovolníkem?

Jako dobrovolníci mohou působit muži i ženy starší 50 let,

jsou-li zdravotně způsobilí, netrpí psychickým ani psychiatrickým onemocněním, s čistým trestním rejstříkem, neužívající návykové látky, jsou trpěliví a laskaví a kteří projdou motivačním pohovorem s koordinátorem programu a speciálním školením.

Jaká jsou omezení pro děti?

Do programu 3G nelze zařadit dítě, jehož obtíže přerostly takovou míru, aby s ním dokázal pracovat vyškolený laik, například těžší mentální nebo tělesné postižení nebo vážná psychiatrická porucha. Vždy však záleží na zvážení koordinátora programu. **(hp)**

Zůstat co nejdéle ve známém prostředí

S přibývajícím věkem či v důsledku nemoci přicházejí chvíle, kdy člověk není schopen zvládat běžné denní činnosti vlastními silami a je odkázán na pomoc druhých. V ideálním případě se pomocníci stávají rodinní příslušníci. Ale i oni sami často čelí zdravotním problémům, jsou zaměstnáni a nemohou poskytnout pomoc v potřebném rozsahu. Charitní terénní pečovatelská a zdravotní služba přichází za klienty do jejich domova.

„Prostředí domova je nenahraditelné jak ve zdraví, tak ve stáří a nemoci, kdy si tuto skutečnost uvědomujeme naléhavěji než kdy jindy. A právě pomoc, která k nám přichází zvenčí, nám umožňuje zůstat doma co nejdéle,“ vysvětluje koordinátorka a sociální pracovnice pečovatelské služby Charity Olomouc Renata Vidrasová.

Zůstat se svými blízkými

Paní Jarmila vychovala dvě děti. Ráda jezdila na kole, chodila po horech, starala se o zahrádku, milovala květiny. Vlivem nemoci se však stala závislou na pomoci své dcery. Postupem času se zdravotní stav paní Jarmily zhoršoval, nebyla již schopna samostatné chůze a byla odkázána na invalidní vozík. V té době se její dcera obrátila na charitní pečovatelskou službu, protože péče byla čím dál náročnější.

„Naše pečovatelky navštěvovaly paní třikrát denně. Pomáhaly s hygienou, oblékáním, přípravou a podáním jídla, přinášely informace zvenčí, zkrátka staly se součástí jejího každodenního života,“ vypráví Renata Vidrasová a pokračuje: „Za krátký čas si paní Jarmila bez návštěv charitních pracovníků nedokázala představit den. Péče u ní probíhala nepřetržitě několik

let, a to i přes to, že se její zdravotní stav zhoršil a bylo třeba, aby ji začaly navštěvovat i zdravotní sestry.“ Díky pečovatelské, zdravotní a později terénní hospicové péči mohla paní Jarmila dožít ve svém domově za přítomnosti své dcery, která jí byla po celou dobu spolu s charitními pracovníky oporou.

Pečovatelky poskytují pomoc při zvládání běžných úkonů, jako je osobní hygiena, zajištění stravy, zajištění chodu domácnosti včetně zprostředkování kontaktu

se společenským prostředím. „Pomáháme seniorům v Olomouci a na venkově, kde disponujeme čtyřmi středisky v obcích Velká Bystřice, Tršice, Těšetice a Věrovany. Ta poskytují pečovatelskou službu občanům 40 okolních obcí. Pracovníci jsou pravidelně vzdělávání a pomoc je tak poskytována na profesionální úrovni,“ dodává Jarmila Pachtová, vedoucí střediska sv. Alžběty pro lidi s tělesným handicapem.

**Eva Štefková,
Charita Olomouc**

ARPOK zve na jarní cyklus Rozvojových večerů

Společnost ARPOK o. p. s. již od roku 2004 v Olomouci pořádá cyklus besed s odborníky na rozvojovou a humanitární pomoc, nazvaný Rozvojové večery. Ty jsou volně přístupné široké veřejnosti všeho věku. Mimo to ARPOK ve školách realizuje globální rozvojové vzdělávání, tedy takové, které přináší jiný pohled na svět. Cílem organizace je vytvářet aktivní, respektující a otevřenou společnost, která vnímá propojenost a komplexnost světa.

18. 4., 18.00, Olomouc, Divadlo hudby, Rozvojový večer:

Izrael a Palestina – co se z médií nedozvíte

Terezie Dubinová je autorkou knih a odbornicí na kulturologii a hebraistiku. Během rozvojového večera otevře téma konfliktu mezi Izraelem a Palestinou z jiného úhlu pohledu. Během večera budeme diskutovat o vztahu tradice a modernity, o příkladech dobré spolupráce či o roli Nejvyššího soudu v Izraeli.

Policisté varují před novými podvody na seniorech

Kriminalisté varují seniory před podvodným jednáním, kdy neznámí pachatelé prostřednictvím pevné telefonní linky kontaktují převážně osoby staršího věku a pod nejrůznějšími smyšlenými záminkami, často s tvrzením, že je volá vnuk, se snaží od nich vylákat různě vysoké finanční obnosy. Pro peníze pak pošlou své údajné kamarády či známé. Až teprve potom oslovení senioři zjistí, že se jednalo o podvod a žádný z příbuzných je nekontaktoval.

V některých případech k předání peněz nedošlo. Apelujeme na občany, především na seniory, aby při kontaktu s cizími lidmi

byli obezřetní, opatrní a nedůvěřovali neznámým lidem. V případě jakýchkoliv pochybností mohou kontaktovat linku 158.

Případ obdobného jednání vyšetřují olomoučtí kriminalisté od února, kdy 63letou ženu oslovil prostřednictvím telefonní linky neznámý muž, který se vydával za jejího vnuka a s odůvodněním, že má právní problémy, po ní požadoval 650 tisíc korun s tím, že hotovost převezme jiná osoba. Na základě operativního šetření a okamžitého zásahu policistů k žádnému předání nedošlo a v této souvislosti byli zadrženi dva cizinci ve věku 23 a 50 let.

Následně bylo zahájeno trestní stíhání obou mužů obviněných z trestného činu podvod ve stadiu pokusu, spáchaného formou účastenství. Na tento trestný čin stanoví trestní zákoník trest odnětí svobody až na 8 let. Obvinění byli vzati do vazby.

Za rok 2016 eviduje Policie ČR dva případy podvodného jednání na seniorech. Při nich nedošlo k žádné škodě, neboť předání peněz se neuskutečnilo. „V roce 2017 evidujeme celkem třináct případů podvodů na seniorech s celkovou částkou 392 300 korun,“ konstatovala mluvčí Policie ČR Irena Urbánková. **(red)**

Nebojte se elektrokola! Jízda „nanečisto“ je ideální

„Dostal jsem elektrocolo od svých dětí k narozeninám,“ říká František Novák, který se na svém novém stroji projíždí na dopravním hřišti olomouckého Centra Semafor. „Byl to od nich výborný nápad, ale trochu mě přece jen zaskočil,“ dodává starší muž s úsměvem. A jak sám říká, protože si uvědomoval, že jízda na elektrocole má své zvláštnosti, raději se přihlásil do speciálního kurzu, který v Centru Semafor zájemcům nabízí.

Elektrokola jsou v zahraničí velký hit, ale už i u nás je někteří lidé mají a najednou si uvědomují, že jízda na elektrocole není stejná jako na kole obyčejném. Především je potřeba počítat s tím, že elektrocolo je těžší, a navíc jede mnohem rychleji. „Elektrocyclisty“ tak často zaskočí nečekané zrychlení i případné brzdění

například na šterku. Nejen tehdy mohou z kola při náhlé změně rychlosti spadnout a závažně se zranit. Před několika lety zaplatili tři nezkušení lidé na Podorlicku jízdu na elektrocole dokonce svým životem. I ze statistik zdravotních pojišťoven jednoznačně vyplývá, že úrazů na elektrocolech stále přibývá.

„Právě proto nabízíme seniorům i dalším zájemcům pravidelné kurzy, které pořádáme na našem dopravním hřišti,“ říká manažer Centra Semafor Josef Línek a upřesňuje: „Elektrocyclisty čeká praktická výuka nejen na bezpečném hřišti, ale také v jeho blízkém okolí. Naučí se u nás své kolo ovládat a uvědomí si odlišnosti takové jízdy.“ Kromě toho s nimi zkušený instruktoři projdou vybrané dopravní značky i zajímavá instruktážní videa.

Jak dodává koordinátor Centra Semafor Jan Řihošek: „Máme dobrou zkušenost s tím, když u nás zájemci takový kurz absolvují. Během let se například upravila pravidla silničního provozu, která cyklisté vůbec nezaznamenali. U nás si všechno zopakují a ožijí.“

Kurzy jízdy na elektrocole se v Centru Semafor v areálu fotbalového stadionu Sigmy Olomouc na Legionářské ulici konají každý pracovní den podle dohody se zájemci. Trvají hodinu a stojí sto korun, které účastníci zaplatí na místě. A nemusejí ani přijet na vlastním kole, v Centru Semafor jim elektrocola rádi zapůjčí.

Kurz se určitě vyplatí. Jak prozradil manažer centra Josef Línek, absolventi kurzu často říkají, že jim „jízda nanečisto“ opravdu pomohla. **(hp)**

Věra Mičková: Nedělat lidem

Sedmdesát metrů měří a šedesát kilogramů váží její největší dílo, ručně tkaný gobelín na motivy světově proslulé tapisérie z Bayeux z 11. století. Výtvarnice a historička umění Věra Mičková vytvořila i ohromné množství dalších gobelínů, včetně gobelínu podle iluminací v pařížských zlomcích Dalimilovy kroniky. Momentálně dokončuje další gobelín podle obrazu originálního malíře z přelomu 15. a 16. století Hieronyma Bosche. Kromě toho ale Věra Mičková (*1942) neustále přednáší, často právě seniorům. V nabitém dni si udělala čas na rozhovor pro náš časopis.

Paní Mičková, vy jste učitelkou dějin umění a pro dnešní přednášení tedy máte bohatou praxi. Jak dlouho jste vlastně učila?

Učila jsem čtyřiapadesát let, což je opravdu hodně dlouhá doba. Začínala jsem na venkovských základních školách, neměla jsem totiž dobrý kádrový profil. Díky tomu jsem se ale mohla seznámit se svým budoucím mužem, potkali jsme se ve škole v Petrově nad Desnou. Učila jsem také na gymnáziu a potom jsem měla na starosti umělecké kováře, což byla nejhezčí část mé pedagogické praxe. Kováři jsou velmi chytrí chlápci, jen mají některé vzdělávací potíže typu dyslexie či dysgrafie. Musí mít ale dobrý vztah k umění a estetice. Můžu říct, že je dějiny umění zajímavé a že jsem si dokázala získat jejich zájem.

Jak je důležité upoutat pozornost?

To je to vůbec nejdůležitější. Musíte získat pozornost, aby žáci vnímali, co jim vyprávíte. Snažila jsem se vyprávění okořenit i různými osobními vzpomínkami, které jsem načerpala při cestování. Nakonec i kováři dávali pozor, a když někdo začal vyrušovat,

ostatní ho sami okřikovali, aby byl zticha, že chtějí poslouchat. Pobavilo mě, když můj student při závěrečných zkouškách při popisu starověké Kréty hovořil o nejstarší silnici v Evropě, která vede poblíž paláce v Knóssu, se všemi podrobnostmi o tom, jak tam do mramorové dlažby vy-

Mgr. Věra Mičková

- žije v Olomouci
- pedagožka a textilní výtvarnice
- vytvořila přes 200 gobelínů
- její díla byla prezentována na řadě výstav

ryla kola s železnými obručemi koleje, a že ty koleje mají stejný rozvor jako dnešní auta. Byl to jeden z detailů, které jsem ve třídě říkala právě proto, abych upoutala jejich pozornost. Předseda komise nechápal, jak může student o Krétě vědět víc než on sám... Několik absolventů mezi kováři pak po maturitě vystudovalo dějiny umění. Potěšilo mě pak, když říkali, že se vlastně na univerzitě ani nemuseli moc učit, protože to už znali ode mě.

Je rozdíl mezi studenty a posluchači z řad seniorů?

Senioři jsou úžasní posluchači, jsou opravdu pozorní a zajímá je všechno, co říkám. Dokonce jsem zažila přednášku v domově, specializovaném na péči o seniory s Alzheimerovou chorobou, a tam mě předem varovali, že někdo z posluchačů třeba usne nebo se zvedne a odejde uprostřed přednášky. Nic takového se nestalo, poslouchali opravdu hodně pozorně, ptali se, byli velmi aktivní a zvědaví. Nemůžu si ale stěžovat ani na mladé posluchače. Prostě musíte vždycky přijít na to, co ty, jimž přednášíte, zajímá.

Jak jste se dostala k přednášení?

To bych se musela vrátit pětadvacet let zpátky, kdy zemřel můj muž. Nesla jsem to hrozně těžce, pět let jsem se s tím nemohla vyrovnat. Došlo mi, že jsem byla skutečně ženou pro jednoho muže, měli jsme tak krásný vztah, že už jsem si nedokázala představit žádného dalšího partnera vedle sebe. Musela jsem tedy přemýšlet, co budu dělat, co by dělalo radost mě a přinášelo radost i lidem okolo. Myslím, že právě to je náplň života. Tak jsem se rozhodla cestovat a jet na všechna ta místa, o kterých jsem v dějinách umění učila. S výjimkou Mexika a Portugalska jsem tak na vlastní oči viděla všechny regiony, o nichž jsem učila. Třeba v Andalusii jsem pořídila asi patnáct set fotografií. Říkala jsem si, že se o to musím podělit, že je můžu využít na přednáškách. Proto jsem se do přednášek pustila. Začala jsem pravidelnými přednáškami v městské knihovně, pak přibýly kluby seniorů.

nic zlého a dávat jim radost

A daří se vám na přednáškách předávat tyto zážitky dál?

Ano, jde to. Lidé, kteří na takových místech byli, se mnou vzpomínají a vybavují se jim jejich vlastní zážitky. A lidé, kteří tam nikdy nebyli, se tak na ta místa podívají alespoň díky přednášce. Když učíte o místech, kde jste osobně byl, můžete to vyprávění okořenit, a v tom spočívá jeho zajímavost, to je ta cesta, jak zaujmout pozornost. Když chytne posluchače tím, co je baví, je to prima. To platí jak při přednáškách pro seniory, tak při vyučování ve škole.

Předpokládám, že to přednášení musí bavit i vás...

Pro peníze to skutečně nedělám, přináší mi to radost. Kdyby mě to nebavilo, nedělala bych

to. Jsem ráda, když vidím, jak se lidé dávají dohromady. Stalo se, že mi lidé po přednáškách řekli, jestli bych je nechtěla po některých těch místech sama provést.

Takže jste se stala i průvodkyní?

Povedlo se mi zajistit autobus, a několikrát jsme se vypravili na různá zajímavá místa. Provedla jsem je třeba nádhernými městy Krakov a Vratislav. Všichni pak byli ohromně překvapení, že nedaleko našich hranic v Polsku jsou takové umělecké skvosty a nádherná města, navíc s nepominutelným českým vlivem.

Vy jste veřejnosti nejvíce známa asi díky tkaní jedinečných gobelínů. Jak jste se k tomu dostala?

Jako mladí učitelé jsme oba s manželem měli katastrofálně nízké platy. Když jsme

chtěli našim synům zajistit alespoň základní standard, tedy nějaké dárky na Vánoce a v létě cestu k moři do Bulharska, když měli kluci nemocné průdušky, snažili jsme se trochu přivydělávat.

Manžel Honza byl muzikant a tak hrával na různých akcích, a já jsem tkala a v Díle prodávala gobelíny. Od léta jsem šetřila na Vánoce, a od Vánoc na letní dovolenou.

Dnes jste uznávanou výtvarnicí, mnohokrát jste vystavovala. Ovlivňuje vaši tvorbu nějak věk?

Před deseti lety mi lékař diagnostikoval dnu, potíže s klouby jsem ale měla už předtím. Samozřejmě že nemoc, která postihuje klouby v prstech, je spolu s tkaním gobelínů špatná kombinace. Na druhou stranu ale právě díky tkaní mám dodnes zachovanou výbornou hybnost prstů. Práce mi trvá déle, mám problém držet jehlu.

To, co by mi se zdravýma rukama trvalo čtrnáct dní, mi teď trvá měsíc. Ale rozhodně v práci pokračuju dál, a když už nemůžu, sednu si a píšu.

Jste vytrvalý člověk. Máte něco, co vás pohání k činnosti?

Chci druhým lidem něco dát. Když jsem byla malá, tatínek se mě vždycky večer zeptal: Jaký jsi měla den? Ublížil ti někdo? A ty jsi někomu ublížila? Pokud ano, první, co musíš udělat ráno, je jít se mu omluvit. Naučil mě, že člověk má žít s čistým svědomím a přinášet něco dobrého svému okolí. Snažím se to dělat.

Michal Foltá

Textilní výtvarnice Věra Mičková se svým nejnovějším dílem, gobelínem podle obrazu slavného nizozemského malíře Hieronyma Bosche. Foto: MF

Muzeum umění Olomouc: vyberte si z programu

**3. 4., 19.00, Mozarteum,
vstupné 60 / 30 Kč**

FILMART Arcidiecézního muzea Olomouc, z cyklu Současný artový film

Mečiar

Dokumentární, Slovensko/Česko, 2017, 89 min., režie: Tereza Nvotová

Dokumentární snímek Mečiar, který natočila režisérka Tereza Nvotová, sleduje bývalého slovenského politika Vladimíra Mečiara a jeho dopad na slovenskou společnost včetně osobního života autorky.

**4. 4., 19.00, Mozarteum,
vstup volný**

Architekti českého baroka, Přednáškový cyklus Martina Pavlíčka

**Jan Blažej Santini-Aichel
(1677–1723)**

Pražský architekt italského původu, vynikl na poli tzv. barokní gotiky, ve které navrhl i své nejvyšší dílo – poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou.

**4. 4., 20.00, Divadlo hudby,
vstupné 150 / 100 Kč**

slampoetry

Kladivo huby NO. 8

Tradiční mistrovská exhibice aneb To nejlepší z finále mistrovství republiky ve SLAM POETRY!

**5. 4., 19.00, Divadlo hudby,
vstup volný**

křest knihy

**Antonín Bezděk: Parčík
na Štursove**

Uvedení nové sbírky olomouckého básníka Antonína Bezděka Parčík na Štursove. Hudbu pro daný večer složil Vojta Kříž. Hraje Vojta Kříž a jeho přátelé.

**9. 4., 19.00, Divadlo hudby,
vstupné 100 Kč**

talkshow

DH v DH s Janem Hřebejkem

Dubnovým hostem talk show DH v DH bude filmový režisér, který je podepsaný pod snímky jako Šakalí léta, Pelíšky, Pupendo, Horem pádem, Učitelka – Jan Hřebejk.

**10. 4., 19.00, Mozarteum,
vstup volný**

Umělec & člověk, Osobnosti světového malířství

Rubens

Dlouhodobý cyklus přednášek Ladislava Daniela.

Antverpský malíř Peter Paul Rubens byl přední evropskou osobností, dvořanem i diplomatem a maloval pro všechny evropské dvory.

**12. 4., 19.00, Divadlo hudby,
vstupné 150 / 100 Kč**

improshow

Olivy: Improbuchty aneb Improženy mužům

Pátý ročník čistě ženské improvizční show – olomoucké hráčky vás i letos překvapí nejen sladkostmi ze své kuchyně, ale především svými improvizními dovednostmi na jevišti.

**13. 4., 18.30, Mozarteum,
vstupné 50 Kč**

Lea Vítková zve na...

Operetní třináctku

Účinkují Lea Vítková, Petr Martínek a Milada Jedličková.

**14. 4., 19.00, Divadlo hudby,
vstupné 300 / 200 Kč**

činohra

Obyčejný život neboli Tělo a bitevní pole

Národní divadlo moravskoslezské

**17. 4., 19.00, Mozarteum,
vstupné 60 / 30 Kč**

FILMART Arcidiecézního muzea Olomouc / z cyklu Abstrakce

Čtverec

The Square, drama/komedie, Švédsko/Německo/Francie/Dánsko, 2017, 142 min., režie: Ruben Östlund.

**18. 4., 17.00, Mozarteum,
vstup volný**

přednáška

Theodor Kohn:

Pozoruhodná postava na olomouckém stolci

Přednáška Jitky Jonové z Cyrilometodějské teologické fakulty UP Olomouc. Pořádá Moravsko-slezská křesťanská akademie a Arcidiecézní muzeum.

**20. 4., 18.30, Muzeum
moderního umění – Trojlodí,
vstup volný**

vernisáž výstavy

Abstrakce.PL

Vůbec poprvé do českých zemí zamíří výstava, která se komplexně zabývá polskou abstraktní malbou.

Návštěvníci Muzea umění Olomouc se tak mohou těšit od 20. dubna 2018 až na sto padesát děl nejvýznamnějších polských umělců tvořících od čtyřicátých let 20. století až po současné autory.

**20.–22. 4., Divadlo hudby,
vstup volný**

ekologický festival

Ekologické dny

Olomouc 2018

Bližší program v dubnu na www.slunakov.cz

Knihovna města Olomouce zve do svých prostor

**Knihovna města
Olomouce**

Tak šel čas... 1918, 1938, 1948, 1968 – výzva pro Olomoučany

Máte doma fotografie z let 1918, 1938, 1948 a 1968? Chcete se podělit o své vzpomínky s ostatními? Neváhejte, přineste nebo zašlete fotografii či dokument týkající se osmičkových let našich dějin do 31. 6. 2018 do kteréhokoliv oddělení či na pobočku knihovny a podílejte se tím na výstavě.

Velikonoční dekorace

Pro šikovné děti a jejich rodiče či prarodiče nabízí 29. 3. od 10 do 12 a od 13 do 18 hod. pobočka Brněnská možnost vyrobit si velikonoční kuřátko nebo zajíčka.

Symbolismus

Knihovna se spolkem EUFORALL o.s. pokračuje v budově na náměstí

Republiky v cyklu besed o literatuře a umění. Ve čtvrtek 5. 4. v 16 hod. se s Věrou Mičkovou, pedagogkou a autorkou sedmdesátimetrového gobelínu - repliky Tapiserie z Bayeux, zaměříme na duchovní názor umělecké generace osmdesátých let 19. století.

Dostaveníčko s pamětí

Pobočka Jungmannova připravila setkání se členem České společnosti pro trénování paměti a mozkový jogging Martinem Králem. Ve čtvrtek 12. 4. v 16.30 hod. se budeme zabývat tím, jak funguje paměť a jak ji elegantně posilovat a formovat.

Klub deskových her

Máte rádi deskové hry? Tak právě pro Vás vznikl Klub deskových her. Můžete si přinést i vlastní hry. Přihlásit se lze na deskovky@kmol.cz nebo v dospělém oddělení. Nejbližší termíny - úterý 24. 4., 22. 5. a 19. 6. od 17 do 19 hod. v budově na náměstí Republiky.

Básnění

Světový den knihy společně oslaví dospělí i děti v pondělí 23. 4. na pobočce Brněnská. Společně se od 10 do 12 a od 13 do 18 hod. pokusíme dramatickým způsobem oživit básně z knih.

Olomoucký literární kalendář

Pravidelné i méně pravidelné literární „svátky“ jako knižní veletrh LITR, Noc Literatury, Cena Václava Buriana Olomouc, Noc básníků, klání ve slamové poezii, Tichých úterý,... budou námětem povídání Petry Kožušníkové ve čtvrtek 3. 5. v 16 hod. v budově na náměstí Republiky.

Slavná olomoucká rodačka Anna Zemánková a její zázračná květena

Na náměstí Republiky budeme 7. 6. v 16 hod. hostit vnučku malířky a kreslířky Anny Zemánkové - pražskou kunsthistoričku Terezií Zemánkovou.

Zájezdy pro kluby seniorů

Poznávací zájezdy jsou jednou z aktivit, které jsou mezi olomouckými seniory velmi oblíbené. Odbor sociálních služeb magistrátu jich proto během roku pořádá hned několik, a to především pro členy svých klubů. I samotné kluby pro seniory zřizované městem si během roku nějaký ten zájezd naplánují.

Zájezdy už mají dlouhou historii. Navštívili jsme zámky, muzea, pivovar, likérku, výrobu pochutin, ale i arboreta, rozhledny, apod. Některá místa jsou spíše pro zdatnější účastníky, ale realizovali jsme také několik

půldenních zájezdů, které byly méně náročné jak na délku cestování, tak na chůzi.

První letošní autobusový zájezd pořádaný pro členy napříč kluby seniorů povede na slezský zámek Fryštát. Zkusíme také zajistit prohlídku kostela v Karvině, kterému se někdy přezdívá „česká Pisa“ z důvodu jeho viditelného zešíkmení způsobeného těžbou uhlí. Další zájezd vypravíme do Opočna, kde nás bude zajímat zámek, ale i městečko samotné. Zájezdu bude předcházet přednáška o historii zámku a města a dalších reáliích,

s nimiž se zájemci seznámí v Olomouci a na místo vyjedou už připraveni.

Pokud rozpočet dovolí, realizovali bychom ještě jeden zájezd na stezku v oblacích na Dolní Moravě. Senioři už se tam sice „s magistrátem“ několikrát podívali, ale protože je o něj stále zájem, máme v plánu zájezd letos zařadit. Jestli se to povede, se dozvíte v některém z příštích čísel Olomouckého seniora nebo na webových stránkách pro olomoucké seniory.

**Zdislav Doleček, vedoucí
oddělení sociálních služeb
MMOI**

Letos proběhnou dvě Veselice

Už několik let pořádá statutární město Olomouc pro své nejstarší občany odpolední společenská setkání s hudbou a tancem nazvaná Veselice pro seniory. Ty jsou, stejně jako jiné bály, plné hudby a tance, což doplňuje další kulturní program. Nechybí ani tombola ze slosovatelných vstupenek. Seniorské veselice jsou velice oblíbené, i po nedávném přestěhování do největších prostor v Olomouci je problém, aby se všichni zájemci vešli. A patří už neodmyslitelně k aktivitám pro seniory, které pro ně jejich město plánuje a pořádá.

Jak to všechno začalo a jak to probíhá dnes, se dozvíme v krátkém rozhovoru s náměstkem primátora Ladislavem Šnevajsem a vedoucí odboru sociálních služeb Yvonou Kubjátovou.

Pane náměstkú, jaké byly začátky Veselíc pro seniory v Olomouci?

LŠ: Veselice jsme začali pořádat už před mnoha lety v sokolovně v městské části Slavonín. Zdejší tělocvičnu jsme se snažili alespoň trochu uzpůsobit pro naše potřeby plesového charakteru. Pořádily se židle, stoly a každý rok se přemítalo, jak se do tělocvičny vejít. Na počátku

přišlo asi 150 osob a každým rokem se tento počet zvyšoval, až jsme se zastavili na čísle 220 a již nebylo možné vměstnat ani o člověka navíc. Sokolovna byla malá, ale když se chce, lidé se vejdou. Vyzkoušeli jsme si veselice různě tematicky zaměřit, ať již to byly ozdoby hlavy, maškarní nebo také bál mezi anděly a čerty, kterých se tehdy sešlo opravdu nemálo. Rozhodně máme na co vzpomínat.

A právě proto, že sokolovna už vám byla malá, zvolili jste pavilon A na Výstavišti Flora. Je to tak?

LŠ: Zájem o veselici mělo stále více lidí a přibýval nám také počet klubů pro seniory a tím pádem i členů v nich. V roce 2014 už jsme museli hledat náhradní prostory. V té době zrovna skončila rekonstrukce pavilonu A na Výstavišti Flora. Porovnáním cen pronájmu jiných prostor ve městě a také komfortu, který opravený pavilon nabízel, byl pro nás přesun ze Slavonína právě na Floru jasná volba. Rekonstruovaný prostor má bezbariérový vstup i WC, je v centru města bezprostředně u zastávky tramvaje. Ale co je nejdůležitější – v „Áčku“ je velký parket a podstatně více míst k sezení. I tak nás překvapil zájem lidí o první zdejší Veselici pro seniory, které se zúčastnilo takřka 700 osob.

Paní vedoucí, vyskytly se při pořádání veselíc v tomto prostoru i nějaké potíže?

YK: Protože jsme zaznamenali potíže s místem kolem stolu, při dalších veselících jsme omezili počet vstupenek na 620. Lístky vždy rychle mizí a jednou byly dokonce vyprodány jen chvíli po zahájení prodeje. Na poslední veselici se prodalo 550 lístků během prvního týdne.

Kromě úspěchu zaznamenáváme i dílčí problémy. Patří sem samozřejmě hudební doprovod. Není možné trefit se do vkusu všech, proto se snažíme hudební tělesa střídát, aby si přišli na své všichni.

Jako je tradiční konání veselice, začíná být i tradiční problém s občerstvením v podobě řízků, které návštěvníci měli v ceně vstupenky. Protože je třeba tuto

pro seniory. Opět v Áčku

poněkud nešťastnou tradici utnout, bude letos změna a občerstvení bude řešeno jinak. Každý si samozřejmě na veselici může zakoupit občerstvení dle libosti, nabídka je dostatečná a chutná.

Jaká bývají doprovodná vystoupení neboli na co se můžeme těšit, když zrovna netančíme?

YK: V pauze čeká hosty veselice vždy překvapení. Měli jsme mnoho zajímavých vystoupení, namátkou vzpomenu dětský soubor zobcových fléten, pěvecký sbor či taneční soubor. Vystoupili také gymnastky a samozřejmě i sami členové klubů pro seniory, kteří si připravili vlastní kulturní program pro ostatní. Byli to například klubisti z Fischerovy ulice nebo z Chomoutova. Oblíbené jsou také klasické tance, latina i volný styl, a to jak dětských, tak dospělých profesionálních tanečníků. Dokonce jsme viděli i tanec u tyče a na kruhu, který byl nad pódiem zavěšen ze střechy pavilonu.

Paní vedoucí, na kolik přijde vstupenka na Veselici pro seniory a co je v ceně?

YK: Myslím si, že vstupné na naši veselici je s ohledem na obvyklé ceny docela nízké. Držíme zatím cenu vstupenky na 80 Kč, ve kterých je i drobné občerstvení. Vstupenka je slosovatelná, je možné vyhrát několik desítek hodnotných cen.

Cena vstupenky samozřejmě ani zdaleka nepokrývá skutečné náklady na realizaci veselice, a tudíž bez podpory vedení města by nebyla akce uskutečnitelná. Je třeba uhradit náklady, jako je

nájem, kapela, autorské poplatky, občerstvení. Jsme ale rádi, že je o veselici ze strany olomouckých seniorů – ale často i přespolních – velký zájem a že tyto a podobné akce můžeme díky podpoře vedení města realizovat.

Kdy se můžeme těšit na další veselici?

YK: Také v letošním roce, jako již tradičně, plánujeme

rovnou dvě Veselice pro seniory. Ta první bude májová a proběhne ve čtvrtek 10. května 2018 od 13.00 hodin, ukončit program plánujeme asi ve 20.00 hod. Druhá, podzimní veselice bude letos o něco dříve. Předpokládaný termín je ve čtvrtek 20. září ve stejném čase. V obou případech předpokládáme, že místem bálu bude osvědčený Pavilon A olomouckého Výstaviště Flora. (zd)

Když divomocný parovoz

S ohromným očekáváním a v plné parádě se v neděli 17. října 1841 chystala Olomouc na příjezd prvního vlaku. Daleko před hradbami tehdejšího pevnostního města se mačkaly tisíce lidí, kteří vyhlíželi ten dosud nevídaný div techniky. Veliká dřevěná hala, která stála několik stovek metrů od dnešní budovy hlavního nádraží, byla nacpána publikem k prasknutí, davy lidí lemovaly kolejiště. Na místě byla honorace v čele s velitelem pevnosti von Laurerem, lid, vojsko, církevní hodnostáři i hudebníci. Vše bylo náležitě vyzdobené a naleštěné, připravené na historický okamžik.

Slavnostní okamžik na dobové litografii F. Domka.

V lidech se mísila zvědavost, nadšení i strach – stavbu první parní železnice na našem území provázely různé zlé fámy a negativní zvěsti o škodlivosti této technické vymoženosti. Jak ale odborníci dobře vědí, města, kterým se v prvních desetiletích rozvoje železnice pro odpor radních i obyvatel vyhnula, pak zaostávala a mnohdy tuto ztrátu významu už nikdy nedohnala.

Zástupy čekajících zvědavců se dočkaly kolem 15. hodiny. Ozval se první výstřel z děla a už byl v dálí vidět bod, který se rychle přibližoval. Po chvíli do haly za mocného hřmění děl a jásotu přihlízejících vjížděl „divomocný parovoz Olomucia“.

Onen „divomocný parovůz“ se skutečně jmenoval Olomucia. Vyrobili jej v ocelárnách Johna Cockerilla v belgickém městě Seraing. Lokomotiva byla železniční společnosti dodána pouhé dva dny před slavnostní jízdou.

Vlak plný hostů v čele se zemským guvernérem hrabětem Aloisem Ugarte přijel ve 13 hodin do Přerova, kde se konala první slavnost. Brněnský biskup, který suploval nemocného olomouckého arcibiskupa, zde požehnal novému vynálezu. Mizerné počasí při obřadu se podepsalo na stavu róby vzácných hostů. Vlak proto ještě před vjezdem do Olomouce zastavil v Hodolanech, aby panstvo dostalo šanci upravit si

pošramocené svršky. Potom už konečně mohl vlak s velikou slávou vyrazit do Olomouce.

Co bylo dál, jsme už popsali. Výstřely z děl, jásot a spousta hudby. Mimochodem, ta nejlepší hudba přijela přímo vlakem – profesionální muzikanty ve vlaku dirigoval sám velký mistr, skladatel Johann Strauss. Ten pak dirigoval i slavnostní koncert ve vyprodaném divadle v Olomouci.

Město tak bylo napojeno na nejmodernější dopravní tepnu a otevřelo se budoucnosti...

Přesnost na čtvrt hodinu, čtyři vozové třídy

Jak jezdily v Olomouci v úplných počátcích na nové trati

Olomucia přivezl pokrok

vlaků? Každý den odjížděly z nádraží zprvu jen dva vlaky. Jeden jezdil kolem sedmé ráno, druhý kolem sedmé večer, jízdní řád počítal s přesností na čtvrt hodinu. V osobním provozu byly zpočátku rozlišovány dokonce 4 vozové třídy, existovaly i vagony pro přepravu kočárů.

Pokud jde o osobní vozy, nejbohatší cestující čekala první třída, v níž měl vůz polštářová sedadla a zasklená okna, druhá třída nabízela kožená sedadla a rovněž zasklená okna, třetí třída už měla sedadla dřevěná a pouze střechu na sloupcích a konečně nejlacinější čtvrtá třída nabízela jen prostý vůz bez střechy i sedadel. Za jednu rakouskou míli, tedy asi 7 našich kilometrů, zaplatil cestující první třídy 18 krejcarů, ve druhé třídě 12 krejcarů, ve třetí třídě už jen 9 a ve čtvrté 6 krejcarů.

Olomoucké nádraží bylo zprvu takzvaně koncové. Byla to hala, na jejímž konci se lokomotivy otáčely na točně a jely zpět. Teprve o čtyři roky později odsud začaly jezdit další vlaky na zbrusu nové trati Olomouc - Praha. Původní

nádraží stávalo až do roku 1870 mnohem blíže k dnešní restauraci Na Špici.

Vizionářský projektant trasu procházel pěšky

Úspěchem představení z neděle 17. října 1841 byla tak završena jedna z důležitých etap budování velkolepého projektu – Severní dráhy císaře Ferdinanda. Ta chtěla nejmodernějším dopravním prostředkem té doby propojit Vídeň, Moravu a dalekou Halič se solnými doly Wieliczka, Dwory a především u města Bochnia. Sůl byla ostatně hlavním obchodním artiklem a také hlavním argumentem pro stavbu dráhy. Další významnou přepravovanou komoditou byli krmní volí...

Za obrovsky ambiciózním projektem stáli profesor František Xaver Riepl a prozíravý bankéř Salomon Meyer Rotschild. Profesor Riepl studoval železniční dopravu v Anglii, kde se definitivně přiklonil k budoucímu využití lokomotiv. V Rakouském císařství se totiž mezitím prosazovala železnice s koňským spřežením, tedy koněspřežka. Tu ale správně

označil Riepl za neperspektivní a příliš pomalou na tak dlouhé vzdálenosti, jaké chtěla obstarat jeho dráha z Vídně do Haliče. Jenže i když profesorem vizím věřil bohatý bankéř, císař František I. této novotě nakloněn nebyl. Teprve po smrti konzervativního Františka a nástupu Ferdinanda I. na trůn se situace změnila. Roku 1836 tak se souhlasem panovníka vznikla společnost Císařská a královská výhradně privilegovaná společnost Severní dráhy císaře Ferdinanda (KFNB), které sám císař vystavil výsadní listinu s privilegiem na budování a provozování železnice na padesát let.

Dodejme už jen, že celková délka dráhy z Vídně do Bochnie činí kolem šest set kilometrů, že ji sám projektant František Xaver Riepl celou nebo její části opakovaně prošel a že stavba byla i přes hospodářskou krizi, revoluční dění v roce 1848 a různé války dotažena až do Haliče v roce 1856, tedy jen osmnáct let po zahájení stavby. A zkusme si představit, jak dlouho by se šest set kilometrů železnice či silnice stavělo u nás dnes... (mf)

Gratulujeme k významnému jubileu

Blahopřání k významnému životnímu jubileu pro pana Miloslava Geržu ze Seniorského domu v Zikově ulici, člena bývalého seniorského pěveckého sboru Zpěvanky.

Dne 17. ledna 2018 uplynulo 80 roků od doby, kdy se v překrásném jihomoravském kraji narodil náš senior – sólista s vynikajícím a půvabným hlasem,

reprezentujícím právě jižní Moravu.

Miloslav Gerža je mimořádně vzácný člověk, dobrosrdečný, laskavý a citově založený, který podá každému, kdo ji potřebuje, pomocnou ruku. Na našich pěveckých zkouškách i vystoupeních byl nám všem oporou svým optimismem. Kromě zpěvu se podílel i na dalších činnostech,

fotografoval, natáčel a pomáhal i při různých manuálních pracích s aparaturou. Všechny Zpěvanky současné i bývalé mu přejí k tomuto překrásnému životnímu jubileu 80. roků vše nejlepší, hlavně zdraví, dobrou pohodu a stálou vitalitu, kterou oplývá!

***Za všechny Zpěvanky
bývalá Zpěvanka a také
sólistka Jarmila Burgetová***

TANEČNÍ VESELICE PRO SENIORY

Místo konání

Pavilon A výstaviště Flora

10. května 2018

v době od 13:00 do 19:00 hodin

K poslechu a tanci hraje SYRINX

Vstupné 80 Kč

Prodej vstupenek bude probíhat na odboru sociálních věcí
Magistrátu města Olomouce - Štursova 1, Olomouc
v přízemí ve foyer (infocentrum naproti ostrahy)
pondělí a středa 8:00-12:00 a 13:00-17:00 hod.
úterý a čtvrtek 8:00-12:00 a 13:00-15:30 hod.

Akce se koná pod záštitou RNDr. Ladislava Šnevejse, náměstka primátora statutárního města Olomouce

KONTAKT PRO BLIŽŠÍ INFORMACE

Magistrát města Olomouce, Zdislav Doleček, Štursova 1, Olomouc. Tel.: 606 730 361
zdislav.dolecek@olomouc.eu